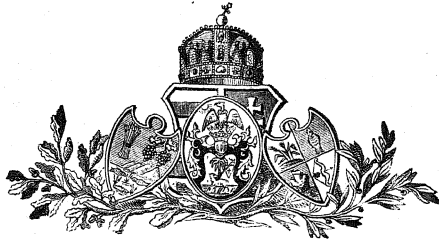

Előfizetési díj:

Egész évre helyben 5 ft.
 Postai küldéssel 6 „
 Félévre 7 „
 Egyes példány — 15 kr.

Hirdetések jutányos árért kü-
 zletnek, külön mindannyiszor
 50 kr. helyegjéi fizetnek

Debreczenben:

A Tudakozóintézet és az
 „Értesítő” kiadó hivatala Debrec-
 zenben, Széchenyi-útszán, a
 72-dik számú házban.

Nagy-Váradon:

A Tudakozóintézetben Kenczy
 Mihály és Helberberg Antal
 munkái előfizetnek és hirdé-
 tések fizetnek.

DEBRECEN NAGY-VÁRADI ÉRTESITŐ

BIHAR-SZABOLCSMEGYEI HIRDETŐ.

Kereskedelmi, ipar, gazdaszat és különféle tartalommal.

Ez ÉRTESITŐ-re

A folyó év utó két óra u. m. November és December-re 1 frittal előfizetheti.

TÁNC-TANÍTÁS.

Atulirt tisztelettel jelenti a t. c. közönségnek, hogy novem-
 berhó 10-ken szokott tánc-ta-
 nitását kezdeni meg. Mindazok,
 kik abban részvenni óhajtának,
 felkérhetnek magokat szállásán
 (Várad-útszán 2131. szám alatt)
 a szükségelt beosztás végett
 bejelenteni. —

A t. c. közönség szives jóm-
 dulatába ajánlván magát tiszte-
 lettel. Debreczen okt. 31. 1862.
Veszter Sándor.

Tanítletek:

Két havi tanításért, hetenkénti
 6 órával, zene és egyéb költse-
 get beleszámítva, egyegy tanít-
 ványért 13 ft. o. é.

Hatheti tanításért, hetenkénti
 6 órával számítva, egyegy tanít-
 ványért 10 ft. o. é.

Hatheti gyakorlati tanfo-
 lyamért, hetenkénti 3 órával
 számítva, korosabbak szá-
 mara egyegy tanítványért 6 fo-
 rint o. é.

Egy óra, napontai tanítás 7
 ft. o. é. (D. 303. 1.)

Kiadó lakás.

Széchenyi-útszában, 1659-dik
 sz. a. azon ház, mely a „Kávé-
 forrás” című vendéglőkép ismer-
 tetes, az egész épület és utvar,
 mely kényelmes helyiségül szol-
 gál vendéglőnek — minden óran
 bérbeadandó. Értekezhetni ott
 helyben. (D. 306. 1—3)

**Őrök eladás
 vagy bérlet.**

A mtgos gróf Csáky családnak
 Bihar megye Darvas helységé
 határában, 1500 hold osztályo-
 zott tagosított birtoka, arányla-
 gos királyi kisebb haszonvételi
 joggal, azonnal, örökön el,
 vagy ha ez nem sikerül, három
 évre bérbeadandó. Értekezhetni
 családi ügyvéd Baróthy Pál-
 nál. Nagyvárad okt. 4. 1862.
 (V. 56. 3—3)

Értesítés.

*Csak közelebb is tett szives
 felszólításoknak, halmoz te-
 dőm miatt ellenmondani kény-
 telentelven; ez oknál fogva szí-
 ves kötelességemnek ösmérem tu-
 latni, hogy j. november hó 15-
 nyfjával kezdve egy tanítási
 óram üresedésbe jött. Ez egyetlen
 magán-óra betöltésére, melyen
 is a zongora művészet legalapasabb tan-
 módja szerint oktatásokat adok —
 tanítványul ajánlkozhat elfogadok*

Lakásom Piac-útsza 2131-dik sz. alatt,
 a „Fehérlő” vendéglő tőzsomszedságában.

Ifj. Károly Károly.

Ajánlat.

Kocsi kenőcsöt 1/2, 1/2
 és egy mázsája 15 frtjával;
 bécsi mázsája 15 frtjával;
 kész minden színű érc-
 olajfestékeket külső
 festményekre 15—25 ft.
 ércfényfestékeket 22—30
 frt és ércolaj-firnaist 25
 frtjával mázsánként ajánlja
Schwartz Zsigmond
 fűszerkereskedő Aradon.
 (D. 279. 3—3)

Makk-termés eladása.

Semsey Jenő ur szacsi ura-
 dalmához tartozó és Abauj-meg-
 yeében Kassától 2 mérföldre
 fekvő Lajosházi, Hatkóci
 és Jászó-Ujfalusi — mint-
 egy 3000 holdnyi kiterjedésű
 fölgyerdők folyó évi makk-
 termés. — mely 400 számos
 sertésre van becsulva, minden
 óran szabadkezbel eladó. A föl-
 tételek iránt értekezni lehet
 Saczán az uradalmi kastélyban,
 vagy Debreczenben ügyvéd
Dalmay Károlylyal. —
 (D. 276. 3—3)

Berger Henriknél

Debreczenben

Széchenyi-útszán 1810.
 szám alatt

jutányos áron
 mindenkor kapható:

Finom

**Moderateur-
 kámpa-olaj,**

szinte közönséges

nyers olaj

kisebb és nagyobb mennyi-
 ségben.

Ugyanott ajánljatik:

Valódi

Szebeni gyertya,

Szegedi szappan,

Paraffin

szekér kenőcs

és munkácsi

T I M S Ó.

(D. 297. 2—3)

MESZÁROS JÁNOS

szíjgyártómester

Debreczenben,

tisztelettel tudatja a helybeli és
 vidéki t. c. közönséggel, hogy a
 t. Kovács János ur piacon
 lévő házából — a Széchenyi-
 útsza elején lévő gróf Dege-
 nfeld házhöz változtatta által
 böltjét, a hol is valamint eddig,
 ugy ezenul is gyors és pontos
 szolgálatja által iparkodik a köz-
 tetszést megérdemelni.

Üzlethely változtatás.

A nagyvárad-i takarékpénztár, a Sz. László tér-
ren s Teleki-utza szögletén levő ⁴⁰⁶/₂ szám
alatti saját házba téve át üzlethelyiségét: folyó
1862-dik évi október 13-tól kezdve, új hely-
ségében folytatja üzletét, a közlekedő felek-
kel; miről tisztelettel értesíti a közönséget.

A nagyvárad-i takarékpénztár egyesület

(V. 59. 3 — *8)

választmánya.

Auction ungarischer Tabakblätter.

Die k. k. Central-Direktion der Tabak-Fabriken
und Einlöfungs-Nemter wird demnachst circa 26,000
Zoll Zentner ungarischer Tabakblätter aus der Ernte
1861, wohl fortirt, im Wege öffentlicher Auction
unter der Bedingung der Ausfuhr in das Ausland
veräußern.

Die Waare lagert in Szegedin und Pest, wo
auch die Auctions-Verhandlung stattfindet.

Dieselbe beginnt am 5. November in Szegedin,
und wird nach Abschluß daselbst in Pest fortgesetzt
und beendigt werden.

Vom 15. Oktober d. J. angefangen werden so-
wohl in Wien bei dieser Central-Direction, als auch
bei den k. k. Tabak Einlöfungs-Inspectoraten in Pest,
Szegedin, Arad und Debresin Muster zur vorläufigen
Einsicht auflegen.

Bei eben diesen Nemtern können auch die nähe-
ren Auctions-Bedingnisse so wie das Verzeichniß über
die Menge und Qualität der zum Verkaufe kommen-
den Tabake eingesehen werden.

Von der k. k. Central-Direction der Tabak-Fa-
briken und Einlöfungs-Nemter.

Wien am 11. Oktober 1862.

(D. 294. 2—3)

ENGELHOFFER G. J.

gyógyerejű havasi növényekből készült

izom és ideg-essentiája.

Külső használatra csúszos arc- és izfájdalmak,
fejfájás, szédülés, fulzugás, keresztcsont-fájdal-
mak, tagok gyengesége, főleg nagy megerölte-
tés és nagy menetek után, általános testgyen-
geség, oldalnyílalás, aranyeres bántalmak ellen,
és különösen alkatrészek gyengülése ellen.

Az izom és ideg-essentia

egy üveggel, használati utasítással együtt 1 ujfrt.

A közkedvességű s orvosi vélemények által helyeselt

Stájer-Növény-nedv

folytonos új küldeményekbe

Egy üveg 50 pkr vagy 87 ujfrt.

Debrecenben, a cegléd-útszai gyógytárban kaphatók.

Ugyanott: friss mustár
kapható.

(D. 270. 5—12)

Nőruha szabási tanítás.

Alulírott, mint hosszú éveken át gyakorolt és országszerte
eléggy ismeretes nő ruhakészítő, mely tisztelettel jeleníti, hogy
ő egy általa feltalált, utánzás ellen szabadalmazott, és **Pest,**
Bécs, s **Párizs** városokban eddig még egyedül saját birto-
kában levő **mintakulcs** segítségével melletti képes a **nőru-
hák** pontos szabását, mértékvetélet és összeállítását eszathat-
lanul biztossággal a lehető legrövidebb idő alatt tanítani.

Miért is azon reményben, hogy a t. c. urhölgyek az általa
készített, a csin és a divat minden igényeinek megfelelő nőru-
hák látára tőle tanítást venni kegyeskednének, magát e vég-
ből azon idő alatt, melyet e városban tölteni szándékozik, azok
kegyes figyelmébe ajánlani hátkodik; megjegyezvén, hogy e
tanítás mérsékelt tandíj mellett vagy együttesen saját laká-
sán, vagy az illető urhölgyek házaiknál magánórákban nyerhető.

A leckeóra, vagy folytonos gyakorlat mellett 2—3 nap
alatti tanítás után a legkedvezőbb sikerért kezkesedik, mely
utóbbi körülmény főleg a t. c. vidéki urhölgyeknek figyelembe
ajánlható. — Egyébiránt késnek nyilatkozik ezek kívánatára a
vidékre is kirándulni s öket ott e tanításban részesíteni.

Debrecen városán keresztül utazván, — többfelé
előre szerencséseltét meghívásim miatt, a lehető legrövidebb
időig mulathatván itt, a t. urhölgyek melibbri rendelkezesükért
és — kegyes pártfogásért eszedz

Ujabb figyelmeztetésül tudatja alulírt, hogy hely-
ben eddig is már több tanítványával bevezelt, — és folytono-
san levő tanítványai, siető bejelentkezéseket kér.

Lakása Széchenyi-utza 1797. szám.

Butsáni János,

pesti nőruha-készítő és a szabadalm. nőruha-
szabási tanoda tulajdonosa.

(D. 296. 2—3)

Több kisebb bogyákba rakott felvágott száraz tűzifa

a reform Ispoltályi-intézet-
ben, f. novemberhő 5-kén
délelőtt 10 órakor fog el-
árvereltetni. —

Árverési hirdmény.

1773/1862. Ujfalussy Sámuel fel-
peres részére megüelt 136 akré
és járuléai erejeig, ujfértőri
lakos Markos Ferenc alperestől
lefoglalt, s a pusztá-tamási te-
lekkönyv 21-dik sz. jegyző-
könyve szerint 338. kat. holdat
tevő, és három osztályban, u. m.
1-ső osztály holdankint 40 frt,
2-dik oszt. 30 frt, 3-dik oszt.
25 frtjával becsült szántó és
kaszáló földből álló tagosított
birtok, az id. törv. rendsz. 125.
§-h z képest f. év novemberhő
29-dik napján reggeli 9 órakor
a helyszínen holdankint el fog
árvereztetni; nem sikerülés e-
setében f. év decemberhő 29-dik
napjának délelőti 9 órája lévén
küzteve, akkoron becsáron alól
is el fog adni. A venni szán-
dóközök elegendő bánompenz-
zel jelenjenek meg, az árverési
feltételek pedig alóirt bíróság-
nál megtekinthetők.

Nagy-Kálló okt. 1. 1862.

N.-Kállóli szolgabírósg.
(D. 3.04. 1—3)

Eladó ház.

Nagyvárad-Olaszi, Szt. János-
utzába a 13-dik sz. a. levő két
épület, a melybe van 5 szoba,
egy konyha, kamra és 3 pince.

A második épületben van két
szoba, egy konyha, kamra, nagy
fásszín, és fászkamra, tágas ud-
var, szép kert és jó ivó kut,
mely szabadkézből kedvező fel-
tételék mellett eladó. Értekez-
hetni a fentirt szám alatti ház-
nál. —
(V. 61. 2—3)

Lak bérbeadás.

A Nagyuj-utszán 1600-dik
számu háznál 4 tágas szoba,
konyha, kamara, pince, padlás,
illetőleg egész udvarbérbe kiadó.

Hirdmény.

4919/1862. Zsebők Józsefné ré-
szére Papának Lajostól ennek
székelyhízi pincéjében lefoglalt
175 akónyi ó borok, f. 1862. év
november 17-kén d. e. órákban
a helyszínen árverés utján bi-
róilag el fognak adni. — Miről
a venni szándékozik azzal ér-
tesítetnek, mikép a borok a kül-
ön termelési évek szerint ré-
szenkint fognak árverés alá ho-
csátatni, kikáltási ár akónként
hordóstól együtt 32 frt o. e. —
az előre leteendő bánatpénz pe-
dig a becsárnak 10 száztólia le-
end. — Kelt Nagyváradon Bi-
harmegynek 1862. okt. 17-kén
tartott polg. tszéket üléséből. —
T o k o d y G y ö r g y, aljegyző.

Eladó tanya

A parlagon, a savós-
gúti dűlőben Vecsey
és Csáthy urak szom-
szedságában. Értekezhetni iranta
a cegléd-útszai 2155. sz. alatti
ház emeletében. (D. 2—3)

Árverési hirdmény.

4140/1862. Nagyvárad városa vég-
rehajtó felperes részére Gyur-
kovics Agoston s nejének a
nagyvárad-i sőtőltagon fekvő 195
számu s a telekkönyvbe 5379—
5381 h. r. sz. alatt bevezeltet
szőlője birói árverésen el fog-
ván adni, — árverési határna-
pokul Biharmegye telekkönyvi
Törvénysejke által folyó év no-
vember 18-dik, szükség esetén
december 18 dik, midőn a szőlő
becsáron alól is el fog adni
kütezetelt — ennél fogva a venni
szándékozik elegendő bánat-
pénzhez ellatva, az árveréshez
meghivatnak; — az árverési fel-
tételék Biharmegye telekkönyvi
hivatálnál előlegesen is meg-
tekinthetők.
Nagyváradon 1862. sept. 10.

Egy férfi, ki sorsával elégedett.

„Egyelőző életemben, csak néhány hóval ezelőtt találkoztam egy férfival, ki sorsával meg volt elégedve — és még nagyobb csodálkozásomra ez ember vak volt. Lelkesítve a kívánságtól, a példát egy oly különösen megható lemondásról az utóvilágnak visszahagyni, leírom itt e csoda bölcselkedővel találkozásomat s együtt történt beszélgetésünket.

Egy fényesen rendezett esti mulató körben voltam jelen, az ifjúság táncban élvezte gyönyörét, az idősek játszóasztalnál ülve előztek szenvedélynek; és mert én sem egyik sem másikban nem találtam kedvetem, egy kis társalgó terembe vonultam vissza, különösen alkalmas bizalmas beszélgetés helyeül. Égszen üresnek véltam a szobát, de csalódtam; egy középkori uri ember mozdulatlan ült egy támlásszék párnái közt. Én is széket vontam elő, közelbe helyeztem azt s könnyű magam meghajlásával szemkére ereszkedve szólék hozzá:

„Meg fogja engedni uram! ha ön közelében keresek menekvést az ünnepegy lármaítól!”

„Hogy, hogy uram?”

„Én ezzel átáljában nem azt akarom mondani, hogy talán oly igen gyűlöljöe volnék a zajos mulatságoknak. E fény, ezen választékos öltözékek, valóban igen meglepők és mulattatók. Láttá ön a bájos szöke angyalt, kit ma az egész kör est királynéjának nevez?”

„Engedjen meg uram, ilyesmik nem terjeszthetem ki figyelmemet, mert én vak vagyok.

E szavaknál tűnt csak föl nekem, hogy szomszédom rendszeresen fölhyitva állott szemem, mint ily szerencsétleneknél történni szokott — sajátóság merevség volt észrevehető. Megszégyenülve vigyázatlanságomért, akadoztam: Megbocsásson uram, valóban sajnálom, nem tudtam — nem figyeltem — különben —

„Hagyjon fel ön sajnálkozásával uram — vágott szavamba — igen téved ha azt hiszi, hogy kérdése által bennem legkisebb fájdalmas érzést költött. Én vak vagyok, távol azonban attól, hogy sorsomat fájlalni tudnám; már régóta nemcsak teljesen kibékültem helyzetemmel, sőt ha nem félnék különnek tartatni, ugy őszinte be kell vallanom, hogy én így még sokkal szerencsésebbnek érzem magamat.”

E nyilatkozat oly bámolatra gerjeszte s annyira zavarba hozott engemet, miként nem tudtam hirtelen szavakat találni, hogy arra megfeleljek. Valószínűleg sejté ezt ismeretlenem, mert imigy folytató beszédjét: „Mernék fogadni, hogy ön nem hisz nekem, gondolja talán tréfálok?”

„Oh épen nem, én megvagyok győződve —

„Ugy valija be ön legalább, hogy engem különösnek talál. A hang melylyel ön e pillanatban megfelelt, tagadhatlan bizonyítja, ha annak. Legnagyobb előnye helyzetünknek, hogy hallásunk oly finom, miként a kiejtett hangnak legkisebb árnyéklatát is felfogni képesek vagyunk.”

„Ugy minden tartózkodás nélkül bevallom, hogy én ön helyzetében igen nehezen tudnám azon kedélyvidámságot meegtatni, melylyel ön birni látszik.”

„Ön nyíltszívű, örülök rajta és hálából ezért, meg akarom téríteni. — Ön mosolyg?”

„Én?”

„Én nem látom; de érzem azt.”

„Ugy van, ön előtt semmi sem titok.”

„Semmi, ezzel sokat talált ön mondani; mert több olyasmi van, mely figyelmemet elkerüli, e miatt azonban én épen nem bántódom, sőt ellenkezőleg, ily veszteséget gyakran nyereségnek képzelem.”

„Ezt ön nem mondá volna, ha lehető lenne ma azon igazó szöke angyalt látnia.”

„Ön engem egy igen veszélyes térszínre akar ve-

zelni, de én itt is elfogadom ön kihívását. Ez egy kezdemény mint bár mily más. A nők! a szépség angyalai, a szemeknek fényei! Én ismerem minden változatait e régi feladatnak: de hiszi ön, hogy e csupán a szemet kápráztató gyönyör az életben több rosznak mint jónak okozója?”

„Ez csak annyiban állítható, a miként s mily szempontból akarjuk a dolgot tekinteni.”

„Szempont? Vólnék indulatos, ugy e kifejezést sértesnek vehetném: én azonban az nem vagyok és ezért a dolgot a magam a vak szempontjából akarom földeríteni. Egy vaknak a nő valóban az, minek tulajdonképen az egész világ előtt kellene lennie. Az, szíve választottját minden külső éekkel felpiperézheti a nélkül, hogy a valószínűnek csak látszatát is felfoldozza. Azt nem lelkésüli egy szabályos arc görög orr hajlása, hanem egy nemesen érző szív. Az nem fogja a gyümölcs csalékony héját, de annak egészséges magvát választani.”

„Valóban, ön igen jól tudja nézetét védeni, legyen e téren öné a győzelem: de a művészet, például? —

„Egy szép festmény mindenestre valami dicső; de gondolja ön magát egy, valamely festmény kiállítási gyűjteményben: ne feledje, mennyi silány művet kénytelenítetik azok közt szemlélni, míg egy-két lehetőnek mondhatót talál, mely meglegedését kiérdemelni képes. Ha meggondolom, hogy egyetlen jó festmény szemléltetése végett, mily sok rosszat kellett keresztül tekinteni, ugy valóban örömmel mondom le róla.”

„Ön gunyolódik.”

„Nem, én csak az igazat mondom. Épen oly nagybecsü művészet az építészet. Midőn azonban hallanom kell, miként egyik a másika legnagyobb műveit izlés hiányával ez vagy amaz tökélytelenséggel rója meg, miért kívánám élvezni annak látását. A mi a zenét illeti, ön maga is be fogja vallani, hogy azt én kétszerte jobban élvezhetem mint ön.”

„És az irodalom? Szóllek kissé ingerülten.

„Az irodalom tisztelői két részre oszlanak — válszóla fáradhatatlanul a philosoph — egyik rész az előállító, másika az élvező. Egy vak ki írő akar lenni, nem követi el oly könnyen a bűnt, hogy egy érdek nélküli jelentéktelen művet írjon. Annak egy idegen kézre van szüksége s már ez mindjárt bizalmatlanságot támaszt saját tevékenysége ellenébe: gondolatainak több idő marad a színtelen őt környező setétségben azt megfontolni — megérlelni. A vak csupán előlvastatni hagyja, mely neki már mint elismert jó ajánlva van, így nem levén szükség a mindennapi sok zagyvalékon keresztül küzdeni. A vaké marad tehát itt is az előny, másoké a vizsgáldóság unalmi.”

„Igazán, ön mindent helyesen tud előadni.”

„Én nemcsak előadom, de bebizonyítom. A vaké egyedül a szabadalom, hogy a naponta történni szokott ostobaságok tanuja nem kénytelen lenni, övé az előny, a sok hasztalan elbizakodott s hízgelő mozdulatokra nem figyelmezn. Egy egészen vakoktól lakott birodalomban, egész más intézkedéseket s kormányzatot fogunk találni. Ott nem a külszínnek, de a valószínűnek igyekezzenek élni; keveset a fénynek, de többet a benső kellemnek tömjéznének; semmit a hazugsáért — mindent az igazsáért temének.”

„Ön védokai mesterművek — és mégis —

„Nem cserélne ön velem! Megbocsásson uram, nekem nincs szerencsém önt ismerni, de bár részben, nem vak e ön szinte?”

„Én?”

„Ki tagadhatná azt? Az egyik saját, másik a más hibáért. Vak a szerelmes; vak a hiu, ki a hízgelést készpénz gyanánt veszi; vak a játékos, ki megvakítja örült szenvedélye által, minden vagyonát egyetlen kártyára teszi. Vakok jobbról, vakok balról: és mert külső vakságom a belső megvédelmzi, így én amazzal teljesen elégtül vagyok. — Most pedig megbocsásson ön. Az óra tizenegyet üt, midőn is én nyugalomra szoktam távozni. Ha ön társaságomat továbbra is igénybe akarja venni, im névjegyem.”

A vak, botjára támaszkodva távozott. Én még eztán tíz percig gondolataimmal foglalkoztam, végre is azon ha-

